

MODIFICACIONS EN EL CÀNON 838 DEL CODI DE DRET CANÒNIC

carta apostòlica en forma de motu proprio "magnum principium"

EL PRINCIPI IMPORTANT, confirmat pel Concili Ecumènic Vaticà II, segons el qual la pregària litúrgica, adaptada a la comprensió del poble, pugui ser entesa, ha requerit la seriosa tasca encomanada als bisbes, d'introduir la llengua vernacle a la litúrgia i de preparar i aprovar les versions dels llibres litúrgics.

L'Església Llatina era conscient de l'imminent sacrifici de la pèrdua parcial de la seva llengua litúrgica, utilitzada en tot el món a través dels segles, però va obrir de bon grat la porta al fet que les versions, com a part dels mateixos ritus, esdevinguessin la veu de l'Església que celebra els misteris divins, juntament amb la llengua llatina.

Alhora, especialment després de les diverses opinions expressades clarament pels Pares Conciliars respecte a l'ús de la llengua vernacle en la litúrgia, l'Església era conscient de les dificultats que podien sorgir en aquesta matèria. D'una banda, calia unir el bé dels fidels de qualsevol edat i cultura i el seu dret a una participació conscient i activa en les celebracions litúrgiques amb la unitat substancial del Ritu Romà; de l'altra, les mateixes llengües vernacles, sovint només de manera progressiva, podrien esdevenir llengües litúrgiques, resplendents no diversament del llatí litúrgic per l'elegància de l'estil i la serietat dels conceptes per tal d'alimentar la fe.

A això van apuntar algunes lleis litúrgiques, instruccions, circulars, indicacions i confirmacions dels llibres litúrgics en les llengües vernacles emeses per la Seu Apostòlica ja des dels temps del Concili, i això tant abans com després de les lleis establertes en el Codi de Dret Canònic. Els criteris establerts han estat i continuen essent útils en línies generals i, en la mesura de les possibilitats, hauran de ser seguits per les Comissions litúrgiques com a eines adequades per tal que, en la gran varietat de llengües, la comunitat litúrgica pugui arribar a un estil expressiu adequat i congruent amb les parts individuals, mantenint la integritat i l'acurada fidelitat, especialment en la traducció d'alguns dels textos més importants en cada llibre litúrgic.

El text litúrgic, com a signe ritual, és un mitjà de comunicació oral. Però per als creients que celebren els ritus sagrats, fins i tot la paraula és un misteri: quan, de fet, es pronuncien les paraules, en particular quan es llegeix la Sagrada Escriptura, Déu parla als homes, Crist mateix en l'Evangeli parla al seu poble, que, per si mateix o per mitjà del celebrant, respon amb la pregària, al Senyor en l'Esperit Sant.

La finalitat de les traduccions dels textos litúrgics i dels textos bíblics, per a la litúrgia de la paraula, és d'anunciar als fidels la paraula de salvació en obediència a la fe i d'expressar la pregària de l'Església al Senyor. Per això, cal comunicar fidelment a un poble determinat, amb el seu propi llenguatge, allò que l'Església ha volgut comunicar a un altre per mitjà de la llengua llatina. Malgrat que la fidelitat no sempre pugui ser jutjada per les paraules individuals, sinó en el context de tot l'acte de la comunicació i d'acord amb el seu propi gènere literari, tanmateix, alguns termes específics també han de ser considerats en el context de la fe catòlica íntegra, perquè cada traducció dels textos litúrgic ha de ser congruent amb la sana doctrina.

No ha de sorprendre que durant aquest llarg camí de treball hi hagi hagut dificultats entre les Conferències Episcopals i la Seu Apostòlica. Per tal que les decisions del Concili sobre l'ús de les llengües vernacles en la litúrgia siguin també vàlides en temps futurs, és extremadament necessària la col·laboració constant, plena de confiança mútua, atenta i creativa, entre les Conferències Episcopals i el Dicasteri de la Seu Apostòlica que exerceix la tasca de promoure la sagrada Litúrgia, és a dir, la Congregació per al culte diví i la disciplina dels sagraments. Per tant, perquè continuï la renovació de tota la vida litúrgica, ha semblat oportú que alguns principis transmesos des de l'època del Concili siguin més clarament reafirmats i posats en pràctica.

Sens dubte s'ha de prestar atenció a la utilitat i al bé dels fidels, i tampoc cal oblidar el dret i el deure de les Conferències Episcopals que, juntament amb les Conferències Episcopals de les regions que tenen el mateix idioma i amb la Seu Apostòlica, han de garantir i establir que, salvaguardat el caràcter de cada idioma, es manifesti plenament i fidelment el sentit del text original i que els llibres litúrgics traduïts, fins i tot després de les adaptacions, brillin sempre amb la unitat del ritu romà.

Per fer més fàcil i fructífera la col·laboració entre la Seu Apostòlica i les Conferències Episcopals en aquest servei que ha de prestar-se als fidels, escoltat el parer de la Comissió de bisbes i experts, per mi instituïda, dispenso, amb l'autoritat que m'ha

estat confiada, que la disciplina canònica vigent actualment al càn. 838 de C.I.C. es faci més clara, de manera que, tal com s'expressa en la Constitució *Sacrosanctum Concilium*, en particular en els articles 36 §§ 3-4, 40 i 63, i en la Carta Apostòlica en forma de motu proprio *Sacram Liturgiam*, n. IX, aparegui millor la competència de la Seu Apostòlica pel que fa a la traducció dels llibres litúrgics i les adaptacions més profundes, entre les quals es poden incloure també possibles nous textos que s'hi incorporaran, establerts i aprovats per les Conferències Episcopals.

En aquest sentit, en el futur el cànon. 838 es llegirà com segueix:

Càn. 838 - § 1. L'ordenament de la sagrada litúrgia depèn únicament de l'autoritat de l'Església, que resideix en la Seu Apostòlica i, segons la norma del dret, en el bisbe diocesà.

§ 2. Correspon a la Seu Apostòlica ordenar la sagrada litúrgia de l'Església universal, editar els llibres litúrgics, revisar-ne les adaptacions aprovades segons la norma del dret per la Conferència Episcopal, i també vetllar perquè arreu siguin observades fidelment les normes litúrgiques.

§ 3. Pertany a les Conferències Episcopals preparar fidelment les versions dels llibres litúrgics en les llengües vernacles i convenientment acomodades dins dels límits definits, aprovar-les i publicar els llibres litúrgics, per a les regions de la seva pertinença, després de la confirmació de la Seu Apostòlica.

§ 4. Correspon al bisbe diocesà en l'Església que li ha estat confiada i dintre dels límits de la seva competència, dictar normes obligatòries per a tothom en matèria litúrgica.

De manera conseqüent s'han d'interpretar tant l'article 64 § 3 de la Constitució Apostòlica *Pastor bonus* com les altres lleis, en particular les contingudes en els llibres litúrgics, sobre les seves versions. De la mateixa manera, disposem que la Congregació per al culte diví i la disciplina dels sacraments modifiqui el seu "Reglament" basant-se en la nova disciplina i ajudi les Conferències Episcopals a dur a terme la seva tasca i treball per promoure cada vegada més la vida litúrgica de l'Església Llatina.

Tot el que he deliberat amb aquesta Carta Apostòlica en forma de *Motu proprio*, ordeno que s'observi en la seva totalitat, malgrat qualsevol disposició contrària, encara

que digna de menció, i estableixo que es promulgui mitjançant la publicació en *L'Osservatore Romano*, i entri en vigor l'1 d'octubre de 2017, i publicat a continuació en els *Acta Apostolicae Sede*.

Donat a Roma, prop de Sant Pere, el 3 de setembre de 2017, cinquè del meu pontificat

FRANCESC, *papa*